

RELIGIÓ

CATÒLICA

2

ESO

DIRECCIÓ PEDAGÒGICA
ANTONI SALAS XIMELIS

COMPROMESOS AMB ELS
OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

ACTIVA tots els
recursos digitals a
edubook

Religió Catòlica

ESO

VICENS

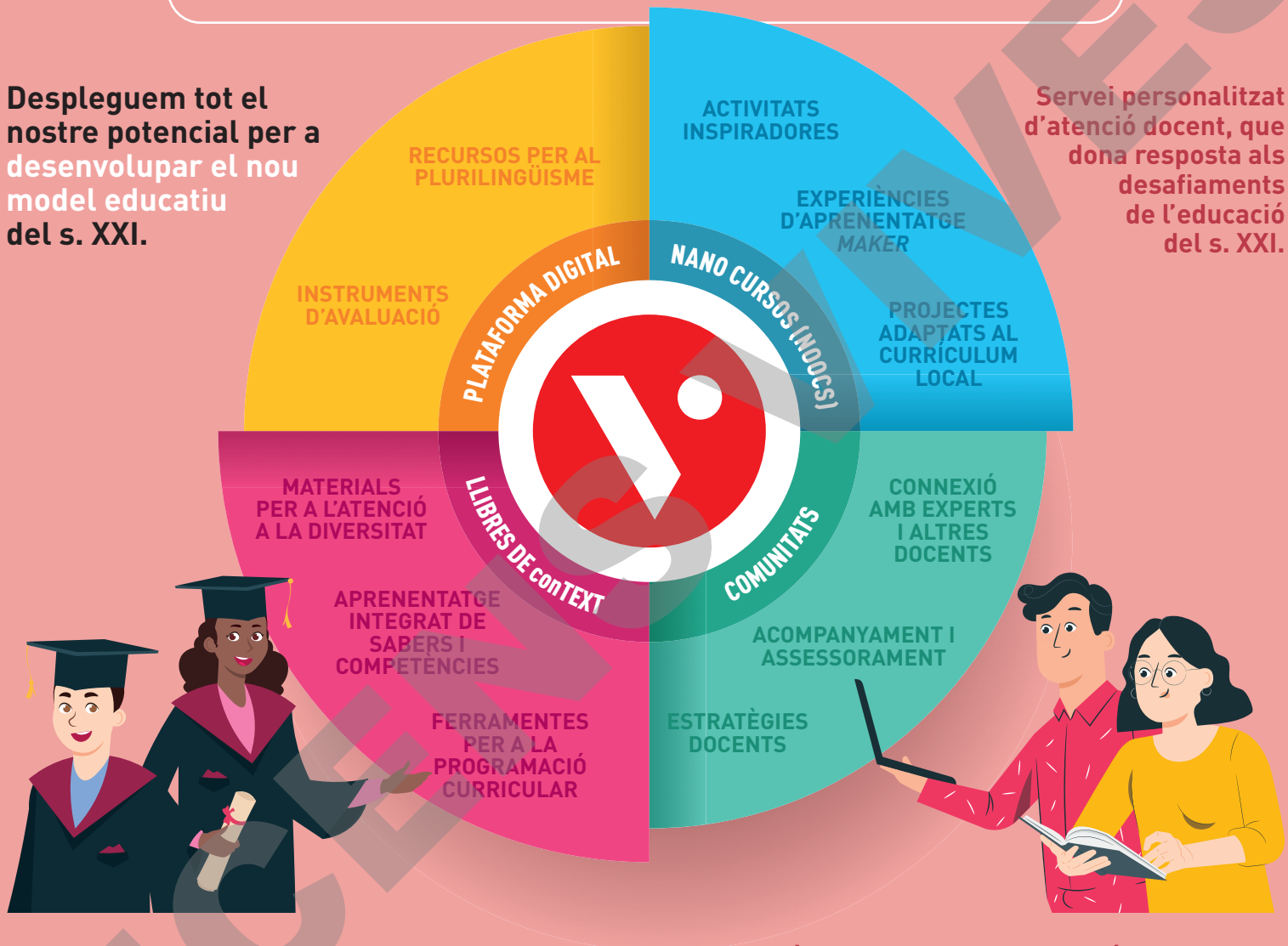

Vicens Vives

Un ECOSISTEMA de PRODUCTES, SOLUCIONS i EXPERIÈNCIES per a la TRANSFORMACIÓ EDUCATIVA

Despleguem tot el nostre potencial per a desenvolupar el nou model educatiu del s. XXI.

Servei personalitzat d'atenció docent, que dona resposta als desafiaments de l'educació del s. XXI.

SOSTENIBILITAT
Incloem un plantejament transversal de la **sostenibilitat** i el **desenvolupament humà**, vinculat i compromès amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

APRENTATGE ACTIU
Fomentem que l'alumnat siga capaç d'**analitzar, raonar i qüestionar** la informació amb una **actitud activa, autònoma i compromesa**.

SITUACIONS I REPTES
Partim de **situacions d'aprenentatge** on poder contextualitzar els sabers bàsics, **involucrant activament l'alumnat** i fomentant la seua participació en la resolució de reptes (ABR) i de problemes (ABP).

RESPECTE I IGUALTAT
Fomentem el **respecte i la igualtat de gènere** per desmuntar prejudicis, estereotips i actituds de caràcter discriminatori.

SABERS BÀSICS
Proposem un aprenentatge integrat de **sabers bàsics** i **competències** perquè l'alumnat assolisca de forma plena el **perfil d'eixida** de l'etapa educativa.

DIVERSITAT CULTURAL
Ofereim la possibilitat de veure i **entendre el món** des de perspectives diferents a través de la **diversitat lingüística**, i això suposa una oportunitat per al desenvolupament personal i social.

EDUCACIÓ INCLUSIVA
Aplicuem el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA) per a una **educació inclusiva** i oferim un enfocament **personalitzat i adaptat** per garantir l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

DIGITALITZACIÓ I SEGURETAT
Desenvolupem la **competència digital** i l'**ús segur i conscient** de la informació.

ÍNDEX

1	ÉSSERS ÚNICS, EL MOTLE ES VA TRENCAR	
	La persona, criatura de Déu	6
2	LA BÍBLIA, MÉS QUE UN LLIBRE	
	Déu es revela en la història	24
3	COM ÉS EL DÉU CRISTIÀ?	
	La Trinitat	42
4	UN SIGNE D'UNITAT	
	El credo	58
5	UNA HISTÒRIA SENSE FINAL	
	Primers passos de l'Església. Consolidació	76
6	UNA COMPOSICIÓ PERFECTA	
	Les notes de l'Església.....	94
	ANNEX TEXTOS BÍBLICS	112

ESTRUCTURA DEL TEMA

COMENCEM PORTADA

El tema parteix d'una situació d'aprenentatge contextualitzada, que es relaciona amb una imatge significativa i l'acceptació d'un repte que trobaràs a la pàgina següent.

VÍDEO

Un vídeo de presentació que exposa el tema de manera motivadora.

APRENDREM

S'hi indiquen les competències i els sabers més importants que s'avaluaran en el tema.

DESENVOLUPEM

En aquesta fase del tema es desenvolupen els sabers bàsics per mitjà de diferents tipus d'activitats, que s'identifiquen segons els processos cognitius i les competències específiques de la Religió, aferraràs els teus aprenentatges.

ACTIVITATS COMPETENCIALS

Et permetran ampliar i refermar allò après, tant en equip com de manera individual.

ClicART

Aquest és el títol d'un apartat en el qual tindràs l'ocasió de posar-te en contacte amb el més profund del teu ésser, ahora que t'acostes a diferents expressions artístiques relacionades amb els continguts del tema.

Èssers únics, el motlle es va trencar

La persona, criatura de Déu

És el començament de curs. Quantes coses per explicar després de l'estudi! Aquest llibre també té moltes coses per explicar-te. Segur que algunes ja les coneixes. Però ara volrem obrir-te una visió més àmplia, que t'obriga a fer dubtes, inquietuds, i interrogants. Comencem aquest tema amb una reflexió molt bona. La importància de la persona com a ésser únic, irremplaçable, irrepresentable i inaferrable. Alguns vagada ha pensat en tu com una persona única, irrepresentable i irrepresentable? Potser mai no t'hauries vist d'aquesta manera. Aquesta és una de les coses que volen que desenvolupes: la manera de veure't i de veure els altres.

EL VALOR DE L'ART

Les obres d'art són un món propi i molt ric. Les obres d'art són un món propi i molt ric. Les obres d'art són un món propi i molt ric. Les obres d'art són un món propi i molt ric. Les obres d'art són un món propi i molt ric.

REFLEXIÓ

Després de llegir i distingir el text, volens que el carter en l'acte com a objecte que es relaciona amb el que es treballa?

El carter és un personatge que ha estat molt important en la història de la literatura. És un personatge que ha estat molt important en la història de la literatura. És un personatge que ha estat molt important en la història de la literatura.

Què és?

- Sobre el fet que les coses valen més no tenen preu material.
- Sobre el fet que les coses valen més no tenen preu material.
- En relació a valorar el que ens envolta.

Què he après?

- Sobre el fet que les coses valen més no tenen preu material.
- En relació a valorar el que ens envolta.

Accepte el repte!

Quin és el meu lloc en la Creació? Quin és el meu lloc en la Creació? Quin és el meu lloc en la Creació? Quin és el meu lloc en la Creació? Quin és el meu lloc en la Creació?

DESCOBRISC

Et presentem també un repte, del qual aniràs trobant pistes en les pàgines següents, al llarg del desenvolupament del tema.

REpte

Es planteja un repte (Accepte el repte!) per a involucrar-te activament en la construcció de l'aprenentatge.

BOMBETA

Fa referència a continguts relacionats amb la resolució del repte.

VOCABULARI

Trobaràs la definició d'algunes paraules i el seu equivalent en anglès. T'ajudaran en la comprensió del text i enriquiran el teu llenguatge.

1. Valc molt!

L'impressió et preu que es pot arribar a pagar per l'art. D'on és. Bona aquesta tema i gràcies molt, perquè et parlem d'algunes coses que tenen un valor inestimable.

Moltes d'aquestes coses estan a l'abast de la mà. Són molt properes, tant que moltes vegades, passen desapercebudes. Comencem per la més valuosa de totes les coses que ens envolta.

La persona és valuosa pel fet de ser persona.

2. Origen de la dignitat humana

Et d'au preguntar d'on és, tot això de la dignitat. D'on és, la dignitat, idea del punt de vista religiós, es troba en l'origen de l'Ésser Humà.

Som dignes perquè Déu ens va crear a la seva imatge i semblança a Déu. L'home és el reflex de la Creació.

Des d'un punt de vista filosòfic, la dignitat s'origina en la pròpia naturalesa humana i en el fonament dels Drets Humans. Una qualitat essencial de l'esser de persona.

2.1. Com és possible, això?

En el segle XIX, podem veure parlar de la Creació de l'home per intercanvi d'evolució.

La resposta és un sí, però cal dir que s'explicava amb detall com era perfectament compatible la seva naturalesa religiosa amb el concepte de l'antropogènese.

2.2. Què és possible, això?

Basada en el mètode científic.

- Teoria de la selecció natural.
- Acció biològica produïda de l'evolució.
- Fruit de l'evolució.
- No realitat biològica pròpiament.

3. Construir la identitat personal i identificar la teologia cristiana

Analitza i responde:

1. Què és la dignitat humana?
2. Per què és única, irremplaçable i irrepresentable?
3. D'on és el origen de la dignitat humana?

Paraules:

Vocabulari/VOCABULARY

VALORABLE: Qualitat de ser valuós, en virtut de la qual es desitja tenir-lo, i que té un valor més alt que el dels altres. Qualitat que té un valor més alt que el dels altres.

ABSTRACTE: Dit d'un objecte, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

IRREPRESENTABLE: Dit d'una persona, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

PISTES DEL DESCOBRISC

Les trobaràs en diverses pàgines del tema i amb aquesta ajuda podràs resoldre el repte plantejat.

ClicART

LA CREACIÓ REINART

La creació d'Ésser és el clímax d'un procés que decora la volta de la Capella Sixtina de Vaticà.

Però és Michelangelo Buonarroti, Miguel Àngel, entre 1511-1512, és un franc, partent de l'Anticrist, amb el concepte de la Creació del Cinquecento.

L'acció està basada en el segon verset de la Creació.

RESOLC EL REpte!

Quin és el meu lloc en la Creació? Valoreu la importància de la dignitat de l'Ésser humà i reconec el meu lloc en la Creació.

Generem idees

1. Què és el meu lloc en la Creació?
2. Què és el meu lloc en la Creació?
3. Què és el meu lloc en la Creació?
4. Què és el meu lloc en la Creació?
5. Què és el meu lloc en la Creació?
6. Què és el meu lloc en la Creació?
7. Què és el meu lloc en la Creació?
8. Què és el meu lloc en la Creació?
9. Què és el meu lloc en la Creació?
10. Què és el meu lloc en la Creació?

Vocabulari/VOCABULARY

VALORABLE: Qualitat de ser valuós, en virtut de la qual es desitja tenir-lo, i que té un valor més alt que el dels altres. Qualitat que té un valor més alt que el dels altres.

ABSTRACTE: Dit d'un objecte, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

IRREPRESENTABLE: Dit d'una persona, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

3. Construir la identitat personal i identificar la teologia cristiana

Analitza i responde:

1. Què és la dignitat humana?
2. Per què és única, irremplaçable i irrepresentable?
3. D'on és el origen de la dignitat humana?

Paraules:

Vocabulari/VOCABULARY

VALORABLE: Qualitat de ser valuós, en virtut de la qual es desitja tenir-lo, i que té un valor més alt que el dels altres. Qualitat que té un valor més alt que el dels altres.

ABSTRACTE: Dit d'un objecte, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

IRREPRESENTABLE: Dit d'una persona, d'una qualitat o d'un concepte que no té una realitat física i que no pot tocar-se.

RESOLC EL REpte!

Activitat contextualitzada i pautada perquè resolgues el repte que se t'ha plantejat a l'inici del tema amb el suport de les ajudes (bombeta) localitzades al llarg del tema. Pots resoldre el repte de manera col·laborativa.

ESTRUCTURA DEL TEMA

REFLEXIONEM

MIRA AL TEU VOLTANT

L'objectiu d'aquesta secció és que els continguts que has après no queden desconnectats de la realitat. T'hi convidem a girar sobre tu mateix 360°, mirant al teu voltant, amb els ulls i les orelles ben oberts, per descobrir la realitat de la vida, a través de persones, organitzacions o organismes que tindran a veure amb el que has anat veient en el tema.

5. Mira al teu voltant

5.1. Fundació Entreculturas - Fe y Alegría
 Aquesta ONG de desenvolupament és promoguda per la Companyia de Jesús. Forma part de la xarxa internacional Fe i Alegria i del Servei Jesuític d'ajuda al refugiats. Treballa en zones com d'abandonats, la justícia i el diàleg entre cultures.
 Fe y Alegría va al 1963 a Caracas (Veneçuela) amb la creació de la primera escola en una de les zones més desenvolupades de la ciutat, gràcies a l'existència del pare Josep Maria Vidua.
 Entreculturas es posa en marxa el 1983 per contribuir a la promoció social, cultural i ambiental de les institucions de Fe i Alegria en els països de l'Amèrica Llatina.
 La seva creació respon a una adaptació a la nova realitat històrica, un món nou, interdependent i globalitzat, tant amb el seu lloc com.
 Com treballa en la promoció, en el seu reconeixement i respecte, en la igualtat i en la defensa dels drets humans i en el dret universal a una vida digna en totes les dimensions.
 ✓ Les necessitats bàsiques.
 ✓ La cultura.
 ✓ La llengua.
 ✓ La justícia i el respecte pels drets humans.

5.2. Spai Matar
 És una associació pública de Riak, aprovada per la Subcomissió de Valors Familiars de la Conferència Episcopal Espanyola el 14 de maig del 2012.
 La seva missió és educar i formar els joves de l'etapa de la vida de la dignitat humana des de la concepció fins a la mort natural, segons la doctrina catòlica.

OBJECTIUS
 Anar a l'escola i a la universitat de les víctimes de la cultura de la mort.
 Cuidar les herències de les víctimes.
 Acompanyar després del procés de curació.

Spai Matar es recull en tres projectes principals:

INICIEMOS PER LA VIDA
 És un grup per la vida que, a part d'altres, té com a finalitat que les participants (amb cura de la fe i la família, després de haver estat necessàries per a afiançar el procés) puguin participar en programes educatius, culturals, esportius, artístics i socials, en un entorn de respecte i de confiança i de comunitat i curació després d'un acompanyament.

PRODUCEM BÉ
 El seu objectiu és oferir a les persones implicades un acompanyament personalitzat i pedagògic a la necessitat de participar per a afiançar el procés i proporcionar una associació individualitzada a cada etapa de societat, consells, patologies i penes.

PRODUCEM BÉ
 El seu objectiu és oferir a les persones implicades un acompanyament personalitzat i pedagògic a la necessitat de participar per a afiançar el procés i proporcionar una associació individualitzada a cada etapa de societat, consells, patologies i penes.

Principis
 1. L'objectiu és educar i formar.
 2. L'objectiu és educar i formar.
 3. L'objectiu és educar i formar.
 4. L'objectiu és educar i formar.

Localitzat i reflexió
 35. En un mapa, investiga altres ONG que promoguin l'educació i la dignitat de les persones, especialment les ODS 1, 4 i 10. Una vegada realitzat, posen en comú el resultat del vostre treball.

36. Implicar-se en el Regne de Déu i Apreciar l'experiència espiritual

ODS

S'indiquen els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) que s'hi treballen. S'assenyala amb la icona d'activitat en la qual podem treballar-los. Et convidem a reflexionar i prendre consciència sobre aquests objectius.

MIRA'T A L'ESPILL: I ARA QUÈ?

Volem que en aquest llibre no et falte l'oportunitat de mirar-te des de tot el que s'ha après al llarg del tema.

6. Mirat a l'espill: i ara què?

Després del que has vist en aquest tema, has de mirar-te una mica més. La primera és veure que has après.
 Segur que comences molt la teua part física: el color dels teus ulls, dels cabells, de la pell. Ara bé, cal parlar d'alguna altra qualitat que caracteritza la teua persona de la teua mateixa?

L'objectiu és que pugues descobrir i mesurar el teu nivell d'autoestima, de afiançar i de treballar amb ella.
 Per fer aquesta activitat et dirigim a l'enciclica de Sant Joan Pau II sobre la dignitat de la persona humana, la qual és molt important i que explica en molt detall.
 Si necessites coneixement les instruccions, et podria ajudar molt. Coneixes?

NO HAS D'OBLIDAR

SOM VALUOSOS
 La dignitat és un valor essencial de la persona humana. És el que ens fa únics i irreplicables, inimitables, inimitables.
LA DIGNITAT
 La dignitat és un valor essencial de la persona humana. És el que ens fa únics i irreplicables, inimitables, inimitables.

ABUSUS
 - L'objectiu és educar i formar.
 - L'objectiu és educar i formar.
 - L'objectiu és educar i formar.

AMENACES
 - L'objectiu és educar i formar.
 - L'objectiu és educar i formar.
 - L'objectiu és educar i formar.

OBEDIÈNCIA
 La dignitat és un valor essencial de la persona humana. És el que ens fa únics i irreplicables, inimitables, inimitables.

CREACIÓ
 La dignitat és un valor essencial de la persona humana. És el que ens fa únics i irreplicables, inimitables, inimitables.

EVOLUCIÓ
 La dignitat és un valor essencial de la persona humana. És el que ens fa únics i irreplicables, inimitables, inimitables.

37. Construir la identitat personal i desenvolupar la relació social

38. Construir la identitat personal i implicar-se en el Regne de Déu

NO HAS D'OBLIDAR

Serà el moment de trobar-te amb una síntesi de tot el que has anat aprenent en el tema. Aquest mapa conceptual t'ajudarà a recordar el que ja saps ara.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

En els diferents apartats s'indiquen les competències específiques que s'hi treballen.

AVALUE LES MEUES COMPETÈNCIES

Avaluació competencial per a analitzar de manera crítica, responsable, creativa i aplicant-la a diferents situacions i contextos.

39. Avaluem els meus sabers

Autoavaluació

39. Respon:
 a) Què és la dignitat humana?
 b) Quins punts ocupen amb relació a les altres ODS de la Carta?
 c) Explica alguna diferència entre els drets humans i els drets humans.
 d) Quins són els punts principals de l'enciclica de Sant Joan Pau II sobre la dignitat humana? Les notes que es troben a la Carta de la Carta.
 e) Quins són els punts principals de l'enciclica de Sant Joan Pau II sobre la dignitat humana? Les notes que es troben a la Carta de la Carta.
 f) Investiga tres accions de l'Església que defensen la dignitat humana i que són molt importants per a tu.
 g) Explica una tasca de feina que realitzes al teu treball o a la teua associació que contribueixi a la dignitat humana.

39. Què és la dignitat humana i quina és la teua funció? De què serveix a la teua vida?

Valore el meu aprenentatge de sabers

39. Còpia la taula i avaluat el nivell que creus que tens.

Sac conceptes...	Molt bé	Bé	Alts dificultats	Alts moltes dificultats
Definir correctament què és la dignitat humana.				
Diferenciar el dret que ocupa l'ésser humà amb relació a altres drets.				
Clasificar alguna diferència entre els drets humans i els drets humans.				
Explicar una tasca de feina que realitzes al teu treball o a la teua associació que contribueixi a la dignitat humana.				
Definir els punts principals de l'enciclica de Sant Joan Pau II sobre la dignitat humana.				
Investigar tres accions de l'Església que defensen la dignitat humana i que són molt importants per a tu.				
Explicar una tasca de feina que realitzes al teu treball o a la teua associació que contribueixi a la dignitat humana.				

39. Desenvolupar la relació social i Identificar la teologia cristiana

40. Avaluem les meues competències

40. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 41. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 42. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 43. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 44. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 45. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 46. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 47. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 48. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 49. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.
 50. Crea un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.

Valore la meua adquisició de competències

40. Còpia la taula i avaluat el nivell que creus que tens.

Sac conceptes...	Molt bé	Bé	Alts dificultats	Alts moltes dificultats
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				
Controlar un dibuix amb la paraula "dignitat", basant-se en el que has après en aquest tema.				

40. Construir la identitat personal i implicar-se en el Regne de Déu

FRATELLI TUTTI I LAUDATO SI'

Quan veges el logotip de les encíclics del papa Francesc: *Laudato si'* i *Fratelli Tutti*, et convidem a reflexionar sobre la seua importància.

VALORE EL MEU APRENENTATGE DE SABERS

Proposta per a autoavaluar el grau de coneixement adquirit. Té una finalitat formadora, ja que t'implica a partir de processos d'autoavaluació.

ARA DESCOBRISS

Estaràs davant del repte que se't va plantejar al començament del tema. Podràs resoldre'l amb l'ajuda de les pistes que has anat trobant.

VALORE LA MEUA ADQUISICIÓ DE COMPETÈNCIES

Proposta que et permet pensar sobre el teu procés d'aprenentatge i valorar el grau de coneixement adquirit. Té una finalitat formadora, ja que t'ajuda a saber com evoluciona el teu aprenentatge des de l'autoavaluació.

Éssers únics, el motle es va trencar

La persona, criatura de Déu

És el començament de curs. Quantes coses per explicar després de l'estiu!

Aquest llibre també té moltes coses per explicar-te. Segur que algunes ja les coneixes. Però ara volem oferir-te una visió més àmplia, que resolga els teus dubtes, inquietuds i interrogants. Comencem aquest tema amb una reflexió molt certa: la importància de la persona com a ésser únic, irremplaçable, irrepetible i magnífic. Alguna vegada has pensat en tu com una persona única, irremplaçable i irrepetible? Potser mai no t'havies vist d'aquesta manera. Aquesta és una de les coses que volem que descobrisques: la manera de veure't i de veure els altres.

Per a començar:

Éssers únics, el motle es va trencar

Aprendrem

- A donar valor a totes les persones que ens envolten i a nosaltres mateixos.
- Que tots els éssers de la naturalesa no som iguals.
- A definir correctament la dignitat humana, el seu origen bíblic i la seua relació amb els drets humans.

Descobris

Comencem posant-te a prova: com et van els reptes?

Al llarg del tema trobaràs unes pistes i amb l'ajuda del lector de codis (pàgina 23) podràs trobar la paraula secreta. Cada pista és una lletra.

EL VALOR DE L'ART

Les obres d'art constitueixen peces úniques en les quals l'artista expressa la seua manera de veure el món. Les tècniques i els materials són molts, però l'artista és únic. Molts artistes moren pobres perquè la seua obra no és reconeguda fins després de la seua mort. Qui dona valor monetari a l'art no és l'artista mateix. A continuació, trobaràs algunes de les obres d'art més cares venudes fins al moment, perquè n'hi ha altres de valor incalculable que no estan a la venda com la Mona Lisa de Leonardo da Vinci, taxada en més de 700 milions d'euros.

Entre les obres d'art per les quals s'ha pagat més tenim:

- *Salvator Mundi*, de Leonardo da Vinci, 282 milions d'euros.
- *Interchange*, de Willem De Kooning, 264 milions d'euros.
- *Els jugadors de cartes*, de Paul Cézanne, 192 milions d'euros.
- *Nafea faa Ipoipo*, de Paul Gauguin, 185 milions d'euros.

REFLEXIÓ

Després de llegir detingudament el text, volem que et centres en una cosa: si alguna cosa és tan valuosa, creus que cal cuidar-la?

Efectivament, les persones que han invertit tants diners en aquestes obres ho han fet amb moltes mesures de seguretat per a garantir-ne la conservació.

Per què aquestes obres són tan cares?

Alguns experts diuen que per la seua originalitat, per la reputació de l'artista, per la procedència...

Volem que sàpies que en el món hi ha coses molt més valuoses, que no tenen preu. Posa't davant de l'espill i contempla l'obra més valuosa: eres TU.

Què sé?

- Sobre el fet que les coses valuoses no tenen preu material.

Què vull saber?

- En relació a valorar el que ens envolta.

Què he après?

- Sobre la cura de les coses i de les persones valuoses que ens envolten.

Accepte el repte!

Quin és el meu lloc en la Creació? Valore la importància de la dignitat de l'ésser humà i reconec el meu lloc en la Creació.

1. Valc molt!

3 SALUT I BENESTAR

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

T'impresiona el preu que es pot arribar a pagar per l'art?

Doncs bé, llavors aquest tema t'agradarà molt, perquè et parlarem d'algunes coses que tenen un valor incalculable.

Moltes d'aquestes coses estan a l'abast de la mà. Són molt properes, tant que, moltes vegades, passen desapercebudes. Començarem per la més valuosa de totes les coses al món: **TÚ**.

La persona és valuosa pel sol fet de ser persona.

1.1. D'on ve el meu valor?

El valor de la persona no ve donat per una xifra en euros, en dòlars o en iens, sinó per alguna cosa molt més significativa: la seua dignitat.

Però què és això de la dignitat?

La dignitat és un valor i un dret que posseïm els éssers humans pel fet de ser-ho. Ens fa iguals a tots, som únics, irremplaçables i irrepetibles com a persones. És un valor absolut, inviolable i exclusiu dels éssers humans.

És, per tant, un valor i un dret que ha de ser protegit, respectat i garantit per tota la societat, ja que és un atribut indestructible de la humanitat. **Això és així perquè:**

- ✓ **Som iguals:** perquè tots pertanyem a la gran família humana, sense importar la raça, el color, el sexe, les creences, etc.
- ✓ **Som únics:** per les nostres capacitats, habilitats, actituds, individualitats, dons...

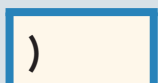
Tu vals més que tot l'or del món.

Análitze i represente

1. Respon al quadern:
 - Què és la dignitat humana?
 - Per què som únics, irremplaçables i irrepetibles?
2. Utilitza un dibuix per a representar l'expressió: «Totes les persones som iguals però diferents».

Pista n.

1

Vocabulari/VOCABULARY

Valor/VALUE: Qualitat de les coses, en virtut de la qual es dona certa suma de diners o equivalent. També qualitat positiva per a desenvolupar una activitat.

Absolut/ABSOLUTE: Dit d'un judici, d'una opinió, o de la voluntat i les seues manifestacions: decisiu, categòric.

Inviolabilitat/INVIOABILITY: Que no es pot violar o que no s'ha de fer. Referit a llocs sagrats o, també, a lleis, drets, o promeses i a persones.

2. Origen de la dignitat humana

Et deus preguntar d'on ix, tot això de la dignitat.

Doncs bé, la resposta, des del punt de vista religiós, es troba en l'origen de l'ésser humà.

Som dignes perquè Déu ens va crear a la seua imatge i semblants a Ell. L'home i la dona són el màxim de la Creació.

Des d'un punt de vista filosòfic, la dignitat s'origina en la pròpia naturalesa humana i és el **fonament dels Drets Humans**. Una qualitat inseparable de l'ésser de la persona.

Únics i iguals.

2.1. Com és possible, això?

En ple segle XXI, podem seguir parlant de la Creació de l'home per intervenció divina?

La resposta és un sí rotund, però deixa que t'expliquem amb detall com és perfectament compatible la visió científica i la religiosa amb relació a l'**antropogènesi**.

Sembren postures en conflicte, però no és així. Una visió complementa l'altra. La ciència només pot respondre al com i l'on, però les preguntes més profundes, les que defineixen la persona, només troben resposta en la religió.

Les visions religiosa i científica no són excoïents, es complementen.

Investigue

3. Busca informació sobre les principals teories científiques de l'origen de l'ésser humà i escriu-ne al quadern els punts més importants, així com els seus representants.

Vocabulari/VOCABULARY

Antropogènesi/ANTHROPOGENESIS: Estudi de l'origen i evolució de l'home.

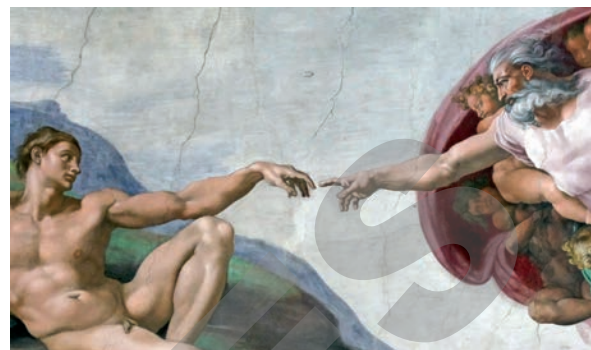
Teoria/THEORY: Hipòtesi. Les conseqüències s'apliquen a tota una ciència o a una part molt important.

Primigeni/PRIMAL: Relatiu a l'origen o principi.

2.2. L'origen, de la mà de Déu

En el cristianisme, l'origen de l'home i de la dona es narra al llibre del Gènesi. Un primer relat molt concret apareix a **Gn 1, 26-27** i un segon relat més extens es narra a **Gn 2, 7-25**. Aquest últim és més antic i se'l denomina «jahvista».

«I va crear Déu a l'home a la seua imatge, a imatge de Déu el va crear, home i dona els va crear» (Gn 1, 27).

La creació del home, de Miquel Àngel.

CREADOR: DÉU

ADAM: HOME • EVA: DONA
A IMATGE I SEMBLANÇA DE DÉU

L'ÉSSER HUMÀ TÉ DIGNITAT
DE PERSONA

- ✓ Els únics amb necessitat de conèixer i estimar Déu.
- ✓ Capaços d'oferir una resposta de fe i amor al seu Creador.
- ✓ Capaços de transcendir.
- ✓ Dotats d'ànima i cos.
- ✓ Ocupen un lloc únic en la Creació.
- ✓ Lliures i intel·ligents.
- ✓ Creats per amor per a participar de la vida en Déu.
- ✓ Capaços d'entrar en comunió amb altres persones.

«La dignitat de la persona humana està arrelada en la seua Creació a imatge i semblança de Déu [...]».

(Catecisme de l'Església catòlica, n. 1700)

Interprete i crec

4. Llig detingudament l'annex 1 del tema i elabora un storyboard sobre les escenes del relat de la Creació de l'home i de la dona.

Pista n.

2

)

Vocabulari/VOCABULARY

Yahvista/YAHVISTA: És una de les tradicions o fonts en la qual està escrit el Pentateuc (cinc primers llibres de la Bíblia). I se'n diu així perquè a Déu se l'anomena el Senyor.

2.3. L'origen, de la mà de la ciència

L'avanç de la ciència permet conèixer l'origen de l'espècie humana seguint el mètode científic. La principal teoria és la de l'**evolució biològica per selecció natural de Charles Darwin**. Sosté que una branca de primats de l'est de l'Àfrica evoluciona en una doble direcció:

- ✓ Ximpanzés i bonobos.
- ✓ Humans.

La **selecció natural** és el mecanisme usat per a l'evolució. Segons Darwin, els recursos limitats de la naturalesa fan que només sobrevisquen les **espècies més ben adaptades**, i aquests trets es transmeten a les generacions següents.

Quan es formula aquesta teoria l'any 1859 suposa un gran renou, perquè canvia la manera d'entendre la biologia i la història de la vida a la Terra.

En el pla teològic també provoca grans polèmiques, per l'aparent contrarietat entre l'expressat per Darwin en la seua teoria i el que expliquen les Sagrades Escripures. Aquest problema és abordat per l'Església, que intenta donar una resposta clara a tots els dubtes sorgits mitjançant el seu magisteri.

Els documents més importants del magisteri de l'Església amb relació a aquest tema són:

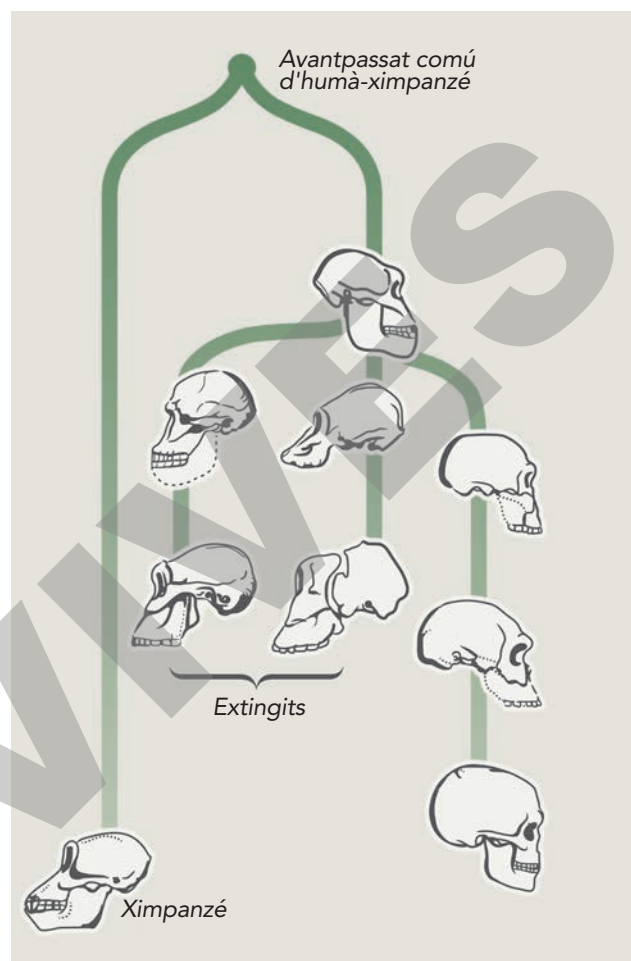
1 **Encíclica *Providentissimus Deus*** de Lleó XIII (1893) insistint en el caràcter inspirat dels llibres de la Bíblia.

2 **Encíclica *Divino Afflante Spiritu*** de Pius XII (1943) que demana considerar els gèneres literaris utilitzats pels autors humans per a comprendre el veritable missatge del text sagrat.

Són molts els papes, inclosos Joan Pau II i Benet XVI, que han manifestat que no hi ha **contrarietat entre la visió bíblica i els coneixements científics, sinó una complementaritat que porta a un enriquiment mutu**. La teoria de l'evolució deixa la complexitat de l'ésser humà a l'atzar. Per tant, no prova res, ja que tot pot seguir sent part del Pla Diví i la humanitat producte d'aquest pla, que va poder dur-se a terme per múltiples camins.

Anàlize i debat

5. Dividits en grups, organitzeu un debat sobre la visió religiosa i la visió científica de l'origen de l'ésser humà. Escriu les conclusions al quadern.

L'evolució humana (cranis).

«No som el producte casual i sense sentit de l'evolució. Cadascú de nosaltres és el fruit d'un pensament de Déu. Cadascú de nosaltres és volgut, cadascú és estimat, cadascú és necessari».

(Papa Benet XVI. 24 d'abril de 2005)

3. El més valuós de la Creació

Fins ara, has vist com el més valuós de l'ésser humà és la seua **dignitat**, que prové de la seua condició de persona creada a imatge i semblança de Déu.

Però, **els animals, les plantes i la resta de la Creació posseeixen dignitat?**

L'ésser humà és el millor de la Creació, la seua dignitat és exclusiva i tota la resta és creada per a ell. Els animals també són criatures úniques de Déu, però la nostra semblança amb Ell ens fa especials i portadors d'una dignitat que cap altre ésser de la Creació posseeix.

Tots els éssers vius són producte de la Creació divina, però, encara que l'origen siga el mateix, els mitjans i les formes no ho són, la dona i l'home són clarament diferents de la resta d'éssers vius.

Els éssers humans poden decidir, tenen voluntat i la llibertat d'obrar cap al bé o el mal, en canvi els animals obren guiats per l'instint.

DIFERÈNCIES ENTRE ELS ANIMALS I ELS ÉSSERS HUMANS

	ANIMALS	ÉSSERS HUMANS
Llenguatge	No tenen sintaxi.	Tenen sintaxi, referències simbòliques.
Cultura	Sense transmissió cultural.	Intel·ligents, culturals i socials.
Art	No tenen art.	Art simbòlic.
Ètica	No tenen ètica.	Guien les seues accions per l'ètica.
Religió	No tenen religió.	Són éssers religiosos.
Patiment	Senten el dolor.	Senten dolor, «patiment emocional».

«Quasi bé n'has fet un déu, l'has coronat de glòria i dignitat, l'has fet rei de les coses creades, tot ho has posat davall dels seus peus: ramades de vedells i d'ovelles, fins i tot els animals feréstecs, l'ocell que va pel cel i els peixos del mar, i tot el que segueix els camins dels oceans» (SI 8, 6-9).

Pista n.

3

)

Vocabulari/VOCABULARY

Instint/INSTINCT: Conjunt de pautes de reacció que, en els animals, contribueixen a la conservació de la vida de l'individu i de l'espècie.

Sintaxi/SYNTAX: de la gramàtica que estudia la manera en què es combinen les paraules i els grups que aquestes formen per a expressar significats, així com les relacions que s'estableixen entre totes aquestes unitats.

3.1. El meu lloc en la naturalesa

Hui dia ens trobem amb persones que estimen tant les seues mascotes que les tracten com a xiquets de bolquers o éssers humans.

Hem de recordar que els animals tenen necessitats diferents, formes d'interactuar i processar diferents i, moltes vegades, en tractar-los com a humans, no els fem feliços, ni els proporcionem estabilitat.

«És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten» (SI 24, 1).

«No s'estan tenint en compte les necessitats de l'animal. L'ésser humà s'ha enfocat a ser professional i no a tenir família.

Per això volen omplir aquest buit amb els animals. Però els animals se senten incomplets perquè no són éssers humans i tenen altres necessitats físiques i psicològiques»

(César Millán, expert en gossos. Pàgina web de la revista Semana)

Les necessitats dels animals són diferents de les humanes.

3.2. Protectors de la Creació

La superioritat que atorga la dignitat humana no pot interpretar-se com una superioritat sense més sobre els animals i les plantes, sinó tot el contrari, **som responsables de cuidar-los i mantenir-los.**

Hem de trobar l'equilibri i potenciar la Creació, no com els seus iguals, ni com els seus propietaris, sinó com a **cuidadors.**

L'encíclica *Laudato Si'* del papa Francesc se centra a fer-nos reflexionar sobre la importància de tenir **cura de la «casa comuna»**, preguntant-nos: Quin tipus de món volem deixar als qui vinguen després de nosaltres? Necessitem una ecologia integral que supose deixar el nostre món una mica millor de com l'hem trobat.

Hi som a temps, però hem de començar ja a **viure en comunitat amb totes les criatures de la naturalesa**, cuidant la «mare terra».

Hem d'evitar seguir agredint la naturalesa i tots hem de responsabilitzar-nos i tenir-ne cura.

Som responsables de la cura de la naturalesa.

«El que està en joc és la nostra pròpia dignitat. Som nosaltres els primers interessats a deixar un planeta habitable per a la humanitat que ens succeirà». (Laudato Si' n. 4. Papa Francesc)

Investigue i aplique

- Llig l'annex 2 del tema, que recopila els principals punts de l'encíclica *Laudato Si'*, i elabora al quadern una infografia que en resumisca les idees fonamentals. Relaciona la infografia amb els ODS afectats.

Pista n. **4**)

4. Tots som igual de dignes?

Tots els éssers humans gaudim de la mateixa dignitat.

Res ni ningú ens la pot arrabassar. Hem de prendre'ns de veres el respecte de la dignitat humana i dur a terme un compromís social, polític i jurídic, que no siga només teoria sinó també portat a la pràctica.

La dignitat no depèn de la condició social, les creences religioses, les capacitats (intel·lectuals, físiques, cognitives, socials, psíquiques), el gènere, la raça o la professió.

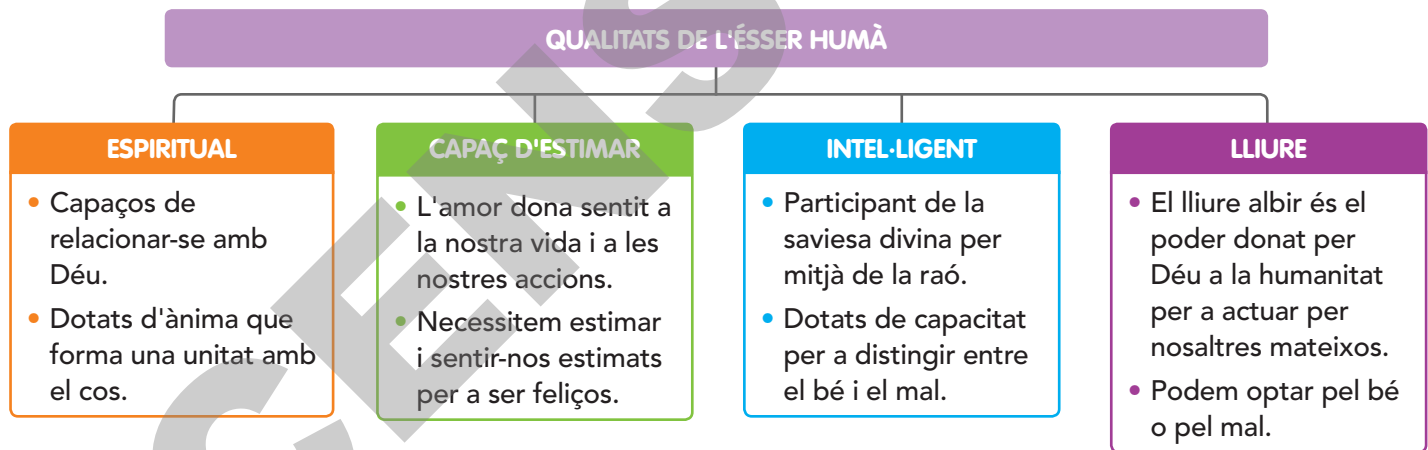
És una responsabilitat de tots els éssers humans vetlar per la defensa efectiva de la dignitat des de l'inici fins al final de la vida. Independentment de les situacions de malaltia, dolor o sofriment, l'important és i seguirà sent la **persona**.

«Abans de formar-te en les entranyes de la mare, jo et coneixia; abans que eixires del seu ventre et vaig consagrar profeta destinat a les nacions» (Jr 1, 5).

4.1. Trets de la dignitat

La semblança amb Déu ens ha atorgat als homes i les dones unes qualitats úniques i especials: **naturalesa espiritual, capacitat d'estimar, intel·ligència i llibertat**.

El bon ús d'aquest conjunt de qualitats, en els actes humans, és el que pot portar-nos a ser feliços i a viure en harmonia amb la Creació i amb els altres.

Raone i valore

- Escriu, al quadern, una definició pròpia de: espiritualitat, amor, intel·ligència i llibertat.
- Creus que hui dia es defensen totes les persones de la mateixa manera? Per què? Anota la teua resposta i busca'n dos exemples concrets.

Vocabulari/VOCABULARY

Capacitat/ABILITY: Circumstància o conjunt de condicions, qualitats o aptituds, especialment intel·lectuals, que permeten el desenvolupament d'alguna cosa, el compliment d'una funció, l'acompliment d'un càrrec, etc.

4.2. Atacs a la dignitat

Encara que sembla increïble hui dia segueixen produint-se greus atemptats contra la dignitat de la persona: la xenofòbia, la violència, la prostitució, el racisme, la desigualtat, la tracta de persones, la violació, el maltractament, la discriminació, el terrorisme, la guerra, la violència, l'assetjament o la solitud de les persones grans.

Tot allò que atempte contra els drets humans és un atemptat a la dignitat.

Totes les religions coincideixen a rebutjar el que consideren un atac contra la vida humana, per exemple:

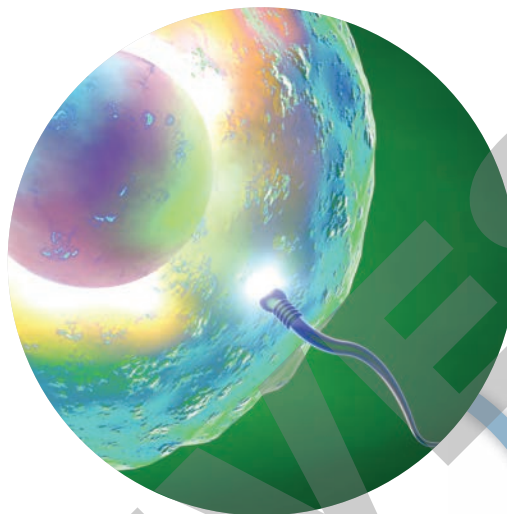
- ✓ **L'eutanàsia**, en què sota l'excusa de la «mort digna» es vol posar fi a una vida humana de manera no natural.
- ✓ **L'avortament**, amb la idea que «la dona pot fer el que vulga amb el seu cos», es proclama com a dret acabar amb la vida d'un no nascut per diversos mitjans.
- ✓ **La destrucció d'embrions**.

És responsabilitat de tots els membres de l'Església defensar la vida humana, des del seu inici (concepció) fins al seu final de manera natural (mort).

«A cada ésser humà, des de la concepció fins a la mort natural, se li ha de reconèixer la dignitat de persona. Aquest principi fonamental, que expressa un gran "sí" a la vida humana, ha d'ocupar un lloc central en la reflexió ètica sobre la investigació biomèdica, que revesteix una importància sempre més gran en el món de hui [...]».
(Instrucció Dignitas Personae, n. 1)

Investigue i contraste

9. Busca altres exemples d'accions que atempten contra la dignitat de les persones. Escribe una llista al quadern i explica per què són un atemptat contra la dignitat.
10. Investiga en què consisteixen les cures paliatives. Escribe-ne un resum breu al quadern i després debat en classe la importància d'aquestes cures per a garantir el final de la vida d'una forma natural i amb el menor dolor possible.

La vida comença amb la concepció.

**SOM DIGNES
DES DEL PRINCIPI FINS
AL FINAL DE LA VIDA**

Acaba amb la mort natural.

Vocabulari/VOCABULARY

Racisme/RACISM: Atemptat contra el sentit racial d'un grup ètnic que sol motivar la discriminació o persecució d'un altre o altres amb els quals conviu.

Embríó/EMBRYO: Ésser viu en les primeres etapes del seu desenvolupament, des de la fecundació fins que l'organisme adquireix les característiques morfològiques de l'espècie.

Xenofòbia/XENOPHOBIA: Odi, repugnància o hostilitat envers els estrangers.

LA CREACIÓ FETA ART

La creació d'Eva és el cinquè fresc que decora la volta de la Capella Sixtina (el Vaticà).

Pintada per **Michelangelo Buonarroti**, Miquel Àngel, entre 1509-1510, és un fresc que pertany al Renaixement italià, concretament a l'escola del Cinquecento.

L'escena està basada en el segon relat de la Creació.

«Llavors el Senyor-Déu va fer caure l'home en un son profund. Quan quedà adormit, prengué una de les seues costelles i omplí amb carn el buit que havia deixat. De la costella que havia pres a l'home, el Senyor-Déu va fer-ne la dona, i la presentà a l'home [...]» (Gn. 2, 21-22).

La creació d'Eva, de Miquel Àngel.

Volta de la Capella Sixtina.

El pintor representa tres protagonistes, tal com ho explica el relat: Déu, Eva i Adam. Déu està dret a terra, amb la mà alçada. Sembla que faça un gest perquè Eva isca del costat mentre Adam, el primer home, està completament adormit, recolzat al tronc d'un arbre mort, però del qual ix una branca, imitant el sorgiment d'Eva.

Per la seua banda, Eva apareix inclinada, parant atenció a Déu, en posició d'oració. Les tres figures formen un triangle, per a donar harmonia a l'escena. És interessant apreciar que la pintura apareix buida, no hi ha vegetació ni animals, només pedres. Tot l'ambient està nu, centrant tota la nostra atenció en el moment exacte de la creació d'Eva.

El relat de la Creació apareix representat al costat d'altres moments del llibre del Gènesi. Tot en nou plafons que decoren la volta central de la capella.

Miquel Àngel treballà només en la seua representació, des de l'any 1508 fins al 1512.

Investigue i compare

- Investiga i escriu al quadern el nom i autor de cinc obres inspirades en la creació d'Adam i Eva.

Vocabulari/VOCABULARY

Volta/VAULT: Obra de fàbrica arquejada, que serveix per a cobrir l'espai entre dos suports i forma el sostre o la coberta d'una construcció.

RESOLC EL REPTE!

Quin és el meu lloc en la Creació? Valore la importància de la dignitat de l'ésser humà i reconec el meu lloc en la Creació.

Generem idees

12. Què anomena el papa Francesc «casa comuna»?
13. Podríem dir que l'institut o el col·legi és «casa comuna» de diverses persones? Per què?
14. Pensa: què podries fer perquè tothom estiga a gust en aquesta casa o espai comú anomenat institut o col·legi?

Valorem múltiples perspectives

Tal com has vist al llarg d'aquest tema, la naturalesa, la nostra pròpia vida i la dels altres, juntament amb tot el que ens envolta, és un regal que hem de valorar i cuidar.

15. En què es basa el concepte de dignitat humana?
16. Quan i com el relat de la Creació ens ensenya el lloc que ocupa l'ésser humà enmig de la naturalesa?
17. Tots els éssers vius som iguals? Justifica la teua resposta.

Investiguem i revisem

18. Indica com respectes la dignitat humana dels teus companys i companyes de classe.
19. Cita exemples actuals en què es defense la dignitat humana i d'altres en què no.
20. Enfront de la defensa de la vida: quina és la posició de l'Església catòlica?
21. Quines són les responsabilitats de l'ésser humà com a administrador de la Creació?
22. Quins són els principals ensenyaments de l'encíclica *Laudato Si'* pel que fa a la Creació i l'ésser humà?

Provem la nostra destresa

23. En grup, feu un petit projecte ecològic de centre que desenvolupe accions per a millorar i tenir cura del medi natural proper o la pròpia aula, així com l'ambient de convivència. Disseneu un logo, creeu un lema i una cançó.

Publiquem la solució

24. Feu exposicions amb els projectes resultants, mostrant les accions que s'estan duent a terme per a millorar l'ambient escolar.

5. Mira al teu voltant

5.1. Fundació Entreculturas - Fe y Alegría

Aquesta ONG de desenvolupament és promoguda per la Companyia de Jesús. Forma part de la xarxa internacional Fe i Alegría i del Servei Jesuïta d'ajuda als refugiats. Treballa en sectors com el'educació, la justícia i el diàleg entre cultures.

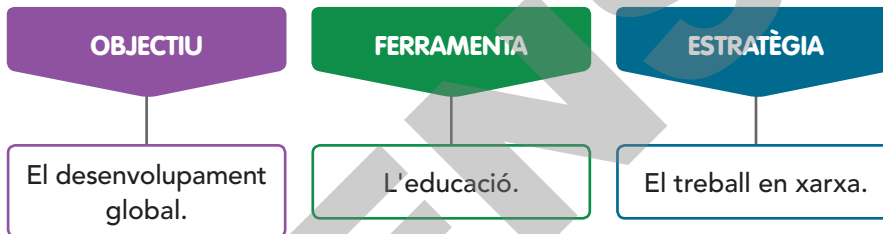
Fe y Alegría naix el 1955 a Caracas (Veneçuela) amb la creació de la primera escola en una de les zones més desfavorides de la ciutat, gràcies a l'obstinació del pare **José María Vélaz**.

Entreculturas es posa en marxa el 1985 per a contribuir a la promoció social, cultural i pastoral de les institucions de Fe i Alegría en els països de l'Amèrica Llatina.

La seua creació respon a una adaptació a la nova realitat històrica, un món únic, interdependent i globalitzat, però amb un sol futur comú.

Creu també en la persona, en el seu reconeixement i respecte, en la igualtat radical de tots els éssers humans i en el **dret universal a una vida digna** en totes les dimensions:

- ✓ Les necessitats bàsiques.
- ✓ La cultura.
- ✓ La llibertat.
- ✓ La justícia i el respecte ple als drets humans.

Com ho fan?

Mitjançant programes de voluntariat, campanyes de comunicació, programes educatius, de la mà de diverses organitzacions socials, empreses i múltiples aliats estratègics amb què teixeixen xarxes a la recerca del canvi.

Entreculturas treballa d'acord amb unes línies d'actuació prèviament definides. Els projectes que porta a terme són de llarga durada, assegurant la sostenibilitat de les intervencions.

La seua acció de cooperació al desenvolupament es realitza en països de l'Amèrica Llatina, l'Àfrica i l'Àsia, principalment.

Localitze i reflexione

25. En equip, investigueu altres ONG que promoguen i defensen la dignitat de tota persona, especialment els ODS 1, 4 i 10. Una vegada realitzat, poseu en comú el resultat del vostre treball.

PRINCIPIS

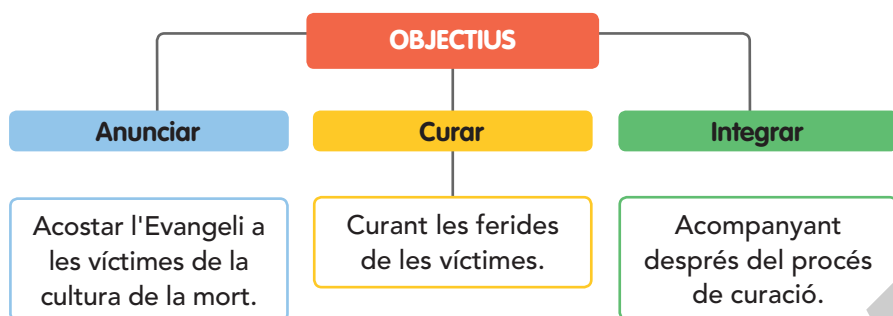
- 1 L'Evangeli: solidaritat evangèlica.
- 2 L'Església: treballant pel bé comú.
- 3 La Companyia de Jesús: comunitats de solidaritat.
- 4 Educació popular: inserció en la realitat.
- 5 Principi d'humanitat: igual dignitat.

5.2. Spei Mater

És una associació pública de fidels, aprovada per la Subcomissió de Vida i Família de la Conferència Episcopal Espanyola el 14 de maig del 2012.

La seua missió és actuar en nom de l'Església la **defensa de la vida i de la dignitat humana** des de la concepció fins a la mort natural, seguint la doctrina catòlica.

Spei Mater es recolza en **tres projectes principals**:

PARRÒQUIES PER LA VIDA

Són els grups per la vida que, a poc a poc, s'han anat formant en les parròquies i que, des de la fe i la formació, **ajuden** aquells que ho necessiten perquè puguin **sentir-se acollits i acompanyats**, especialment durant processos de conversió i curació després d'un avortament.

PROJECTE ÀNGEL

El seu objectiu és atendre i acompanyar les **dones amb un embaràs imprevist**, facilitant tots els mitjans necessaris per a dur-lo endavant.

El projecte compta amb un telèfon central i tres figures: el rescatador, el facilitador i l'àngel.

PROJECTE RAQUEL

La seua finalitat és oferir a les persones implicades en un **avortament provocat la curació psicològica i la reconciliació necessàries per a afrontar el procés**, mitjançant una atenció individualitzada en una xarxa de sacerdots, consellers, psicòlegs i psiquiatres.

Altres iniciatives de Spei Mater són:

- ✓ **40 dies per la vida, basada en tres activitats:**
 - 40 dies d'oració i dejuni per a la desaparició de l'avortament.
 - 40 dies de vigília diària pública, en jornades de 12 hores.
 - 40 dies d'activitats pedagògiques sobre l'avortament i l'oració en la comunitat circumdant.
- ✓ **Dona, sigues tu mateixa:** per al foment de la maternitat i la defensa de la dignitat de la dona.
- ✓ **Retirs de sanació:** per a conèixer altres alternatives i formes de vida.

Investigue

26. Què significa el terme provida? Indica almenys tres raons per les quals cregues que la vida mereix ser viscuda i defensada.

6. Mira't a l'espill: i ara què?

Després del que has vist en aquest tema, has de tenir clara una cosa: eres la persona més valuosa que existeix.

Segur que coneixes molt bé la teua part física: el color dels teus ulls, dels cabells, de la pell. Ara bé, **t'has parat a pensar alguna vegada quin concepte tens de tu mateix o de tu mateixa?**

L'activitat que et proposem t'ajudarà a mesurar el teu nivell d'autoestima, és a dir, a saber com t'estimes.

Per a fer aquesta activitat et plantegem l'**escala d'autoestima de Rosenberg**, una prova molt fiable i que s'aplica en molts països.

Si segueixes correctament les instruccions, et podràs conèixer millor. **Comencem?**

Com ho faràs?

A continuació, et presentem una escala que consta de deu frases, cinc de les quals estan formulades de forma positiva i les altres cinc de forma negativa.

Llig detingudament cadascuna de les frases i respon sincerament al quadern atenent les claus següents:

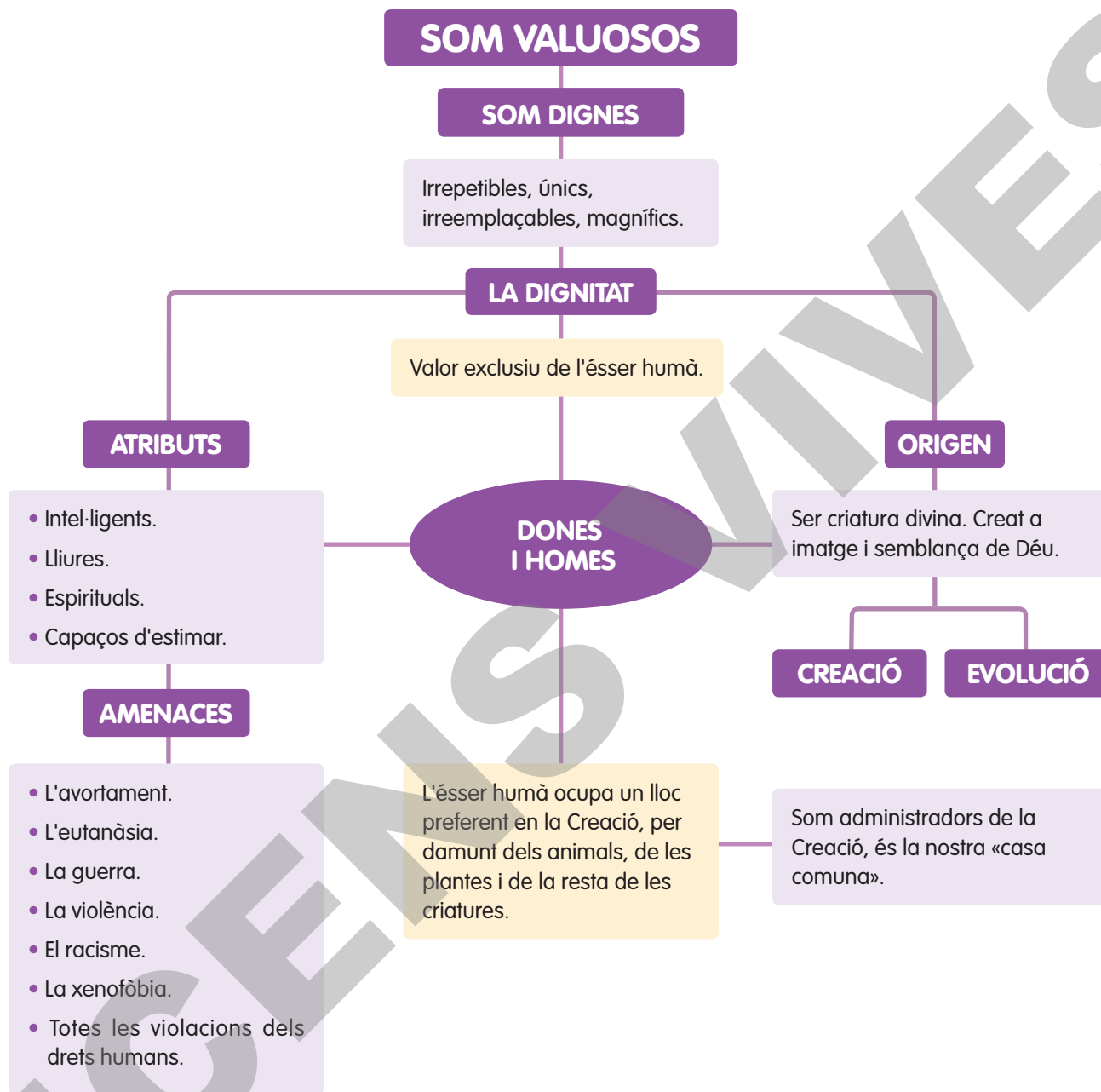
- A. Molt d'acord.
- B. D'acord.
- C. En desacord.
- D. Molt en desacord

1	Sent que soc una persona digna d'estima, almenys en la mateixa mesura que els altres.
2	Estic convençut/convençuda que tinc qualitats bones.
3	Soc capaç de fer les coses tan bé com la majoria de la gent.
4	Tinc una actitud positiva envers mi mateix/mateixa.
5	En general, estic satisfet/satisfeta amb mi mateix/mateixa.
6	Sent que no tinc massa raons per les quals estar orgullós/orgullosa.
7	En general, m'incline a pensar que soc una persona fracassada.
8	M'agradaria poder sentir més respecte per mi mateix/mateixa.
9	Hi ha vegades que realment pense que soc una persona inútil.
10	De vegades crec que no soc bona persona.

Aplique i interprete

- 27.** Després de respondre al quadern les deu afirmacions de l'escala Rosenberg, utilitza l'annex 3 del tema per a interpretar-ne els resultats.

NO HAS D'OBLIDAR

- ✓ La dignitat de l'ésser humà ve donada per la seua condició de criatura divina, creat a imatge i semblança de Déu.
- ✓ La dignitat és única i exclusiva de l'ésser humà, per la qual cosa ocupa un lloc privilegiat enfront de tots els éssers de la Creació. Tots som iguals i pertanyem a la gran família humana.
- ✓ Som cuidadors de la Creació; per això hem d'actuar de manera responsable per conservar-la pel bé de les futures generacions.

Autoavaluació

28. Respon:
- Per què diem que l'ésser humà és digne?
 - Quina posició ocupa amb relació a les altres criatures de la Creació?
29. Explica algunes diferències entre els éssers humans i els animals.
30. Elabora, al quadern, una llista dels principals atemptats contra la dignitat humana i les accions que es poden dur a terme per a evitar-los.
31. Analitza detingudament l'esquema de l'apartat «No has d'oblidar». Després, redacta al quadern un resum amb les teues paraules en el qual es reflectisca el que has après en el tema.
32. Investiga tres accions de l'ésser humà que destrueixen la «casa comuna» i què podem fer per a evitar-ho. Anota els teus resultats al quadern.
33. Elabora una taula de deu ítems on indiquis el nom de fundacions, ONG o associacions que conegues juntament amb els seus objectius.

34. Què és la Fundació Entreculturas i quina n'és la seua finalitat? En quines zones centra la seua acció?

Valore el meu aprenentatge de sabers

35. Copia la rúbrica al quadern i assenyala el nivell que creus que tens:

Soc capaç de...	Molt bé	Bé	Amb dificultats	Amb moltes dificultats
Definir correctament què és la dignitat humana.	●	●	●	●
Diferenciar el lloc que ocupa l'ésser humà amb relació a altres criatures.	●	●	●	●
Citar algunes diferències entre els animals i els éssers humans.	●	●	●	●
Distingir les principals formes d'atemptar contra la dignitat humana i les formes d'evitar-ho.	●	●	●	●
Resumir correctament els continguts principals del tema.	●	●	●	●
Explicar fins a tres exemples d'accions humanes que destrueixen la «casa comuna».	●	●	●	●
Diferenciar fundacions d'ONG i associacions.	●	●	●	●

Avalue les meues competències

- 36. Elabora un acròstic amb la paraula «dignitat», tenint-ne en compte el significat. Escriu-lo al quadern.
- 37. Seguint el relat de la Creació, dibuixa una escena on representes el lloc que ocupa l'home i la dona davant de la resta del que s'ha creat.
- 38. Mitjançant una taula, estableix diferències i semblances entre la visió científica i la visió religiosa de la Creació.
- 39. Crea un eslògan i decora un cartell on denuncies algunes de les formes de destrucció de la «casa comuna».
- 40. Busca tres notícies que exemplifiquen algun atemptat contra la dignitat humana i explica, al quadern, el perquè de la teua elecció.
- 41. Sigues artista per un dia i elabora la teua versió escrita de la Creació divina de l'home i la dona juntament amb la versió científica.

Valore la meua adquisició de competències

42. Copia la rúbrica al quadern i assenyala el nivell que creus que tens:

Soc capaç de...	Molt bé	Bien	Amb dificultats	Amb moltes dificultats
Construir un acròstic amb la paraula «dignitat», tenint-ne en compte el significat.	●	●	●	●
Comprendre, a partir del relat de la Creació, les responsabilitats de l'ésser humà.	●	●	●	●
Entendre i explicar amb les meues paraules el significat de la dignitat humana i les seues implicacions.	●	●	●	●
Establir semblances i diferències entre la visió científica i la religiosa amb relació a la Creació.	●	●	●	●
Reconèixer, mitjançant exemples, algunes formes d'atemptar contra la dignitat humana.	●	●	●	●
Comprendre el significat de la «casa comuna» segons l'encíclica <i>Laudato Si'</i> .	●	●	●	●
Comprendre la Creació de l'home i la dona que apareix al Gènesi i que inspira el missatge de diferents obres artístiques.	●	●	●	●

Ara descobris

Utilitza el lector de codis següent per a descobrir el missatge secret. Cada pista és una lletra.

a	b	c	d	e	f	g	h	i
j	k	l	m	n	o	p	q	
r	s	t	u	v	w	x	y	z

Si encara no has descobert la paraula secreta, pot ajudar-te la pàgina www.fiching.com/7901034